

Womhaj Bóh!

Cyisko 40.

1. okt.

Ľětnik 3.

1893.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ƙo kóždu ƙobotu w Ssmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a ƙu tam dostacž sa sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Žnjowy džakny ƙwjedžen.

Lut. 12, 16—21: „Bohaty muž běšče, teho polo bě derje pšchinježło. Teho dla wón pšchi ƙebi ƙam myšlesche a džesche: Sčto mam ja čžinicž? Ja nimam rum, hdžez bych ƙwoje plody šhromadžil. A džesche: To čžu ja čžinicž: ja čžu ƙwoju bróžnju wotłamacž a wjetšču natwaricž a čžu do njeje šhromadžicž wščitko, sčtož je mi narostko a ƙwoje kubla. A čžu rjetnyčž č ƙwojej dušchi: luba dušča, ty mašch wjele kubla nahromadženeho na wjele lět; měj nětk wotpocžink; jěš, wj a budž dobreje myšle. Ale Bóh džesche č njemu: Ty blašnje, w tej nozy budže twoja dušča wot tebe jašo žadana, a čžeje budže, sčtož ƙy pšchihotowal? Tak je, sčtož ƙebi sčazy šhromadžuje a njeje bohaty w Bošy.“

Pšchecziwo našchemu woczakowanju je Bóh tón Snjes lětka jašo našche pola bohacze žohnowal. My mamy, sčtož potrebamy: wšchědny khlěb, a hladamy č doměrenjom do pšchichoda. Hdžž ƙo dopomnimy na telko stronow w wóžnym kraju, kotrež buchu lětka čžežto se ƙuchotu domapytane, so je wulka nusa sa stót nastala, njemóžemy doščž Božu dobrotu khwalicž, kotraž je naš pšchepušcžžila a wumohla, wěšče bjes wšcheje našcheje sašlužby a dostojnosče. Kač dha čžemy nětk ƙwój žnjowy džakny ƙwjedžen ƙwječicž? Sapomnicž njechamy: Wšchón dobry a dočonany dar pšchindže č wyštosče dele wót Wótza. To njeje bohaty bur w pšchirunanju wopomnik. Moje je džělo, moje je žohnowanje; ja ƙym to čžinik, a ja čžu to čžinicž, to ƙu jeho myšle. Na Boha stworicžela a

dawarja wšcheho dobrego dara wón njemyšli. O lubi pšchecželojo, njecžinimy po nim! Hdžž měšcženjo lohko staru wješeku a džakownu wěru do Boha šhubja a ƙebi ƙami wšcho pšchipišaju, my na wšach ƙmy tola tyšaz tróčž na to dopomnjeni, so našche žyke džělo a žohnowanje wot Boha ƙameho wotwišuje. My njewěmy nicžo prajicž hacž:

Ty desčez a ƙlónza wohrjewanje
We prawym čžaku spožczil ƙy,
Dač tycže, móż a žohnowanje
Tym ƙywam č lutej dobroty.

Wóžachmy my sornjatko, kotrež do semškeho klina položichmy, č šhadženju pšchinješčž? Wóžachmy ƙlónzu wohrjewacž kasacž? abo mróčželam desčczowacž? Wudracžžy ƙu pječža w Americy na to pšchischli, ƙami desčez pšchihotowacž pšches to, so č wulkimi kanonami do mróčželow tšeleja, ale nješku nicžo dočonjeli. Bóh tón Snjes knježi a wodži wšcho. Sa sačonjemi, po kotrychž wón to čžini, čžlowjek njepšchindže. A hdž by to mohł, jeho je móż a ƙylnosčž. Sslaby čžlowjek, stworjenje jeho rukow, nihdy to njedočonia, sčtož Bóh ƙam samóže. Džeržmy ƙo po dobrym, starym, fromnym burškim šwucženju teho twjerdže, so tón Snjes ƙam wšcho žohnowanje spožcži, so tež našche modlitwy ƙylšchi a nam pomha we wšchej nusy. Wječž se wšchěm ƙamotkwalenjom! Dženka čžemy hluboko ƙo pokorjecž a č Žakubom wušnacž: O Snježe, ja nješšym dostojny wšcheje twojeje ƙmilnosče a dobroty! Dženš čžemy, sčtož mamy, č Božeje ruki wšacž a derje wopomnicž: Teho je a wostanje wšcho; my ƙmy jeho saštojnizy a mamy samotwjenje čžinicž wot ƙwojich spožczonych darow. Duž

mamy bo dženša tež šwëru praschecz: Kak masch darjene Bože zohnowanje wužiwacz? Tamny muž w pschirunanju praji: Luba duscha, ty masch wjele kubla nahromadženeho na wjele lët, mēj nētš wotpoczink, jěš, pij a budž dobreje myšle. O kak mačo pschisteji tola kšchesczijanej tajke czelne domerjenje. Počne brožnje možeja bo sa jemu nóz spalicž; šchtož w brožni leži, trjeba tež Božeho schfita. Duž fromny rólnik tak, kaž je šebi zohnowanje s wyšokoscze wuprošyč, tež prošy, so by Bóh jemu hnadnje šdzeržak, šchtož je jemu wobradžik. A duž tež Bože dary po Božej woli nałožuje. To bo stanje, hdyž my je č sbožu šwójich bližschich nałožujemy. Hlaj, tam je twoja žona; wona je šwëru šobu pomhala pschi dželi. Wjěšel bo s njej Božeho zohnowanja. Běšche-li w starosczi wo pschichod husto njeprawy a šty pscheczimo njej, dha dai bo nētš, hdyž je twoja staroscž sahanibjena, tež č wjetšchej lubosczi pscheczimo njej šbudžicž. Tež na twoje džeczi dopomni bo. S počnyimi brožnjemi, s pschiběraznym samoženjom je najšlepje njesastarajsch. Čzłowjek njeje živy wot khlěba šameho, ale wot šłowa, kotrež s Božeho erta wuńdže. Njedaj jim nihdy bycz bjes njebjěšeho khlěba. Kublaj je s ponižnosczu a w napominanju č temu Knjesej. Šdzerž je w starej čzešnej wěrje a bohobojasnosczu našchich wótzow. Pohladaj tež na tych, kiž nješbu telko žnjeli, kaž ty. Tež sa nich je tebi twój Bóh te dary domerik. Šeho sastojnik dyrbišch na nich bycz. Njesapomni na tajkim dnju: Džěl šobu tym hlódnym šwój khlěb a wjedž sahnatych do twojeje khlěže; hdyž naheho widžišch, wodžewaj jeho a njewotczěhu bo wot šwojeho czěla. (Šef. 58, 7.)

Pschede wšchēm pak, mój luby bratsje a moja luba šotra w Šhrystušbu, njesapomimy, kaž tamny bohaty, so pschindže dželi šudzenja, na kotrymž budže Bóh tón Knjes šebi našchu duschu žadacz a šo naš praschecz, šchto šmy w czašu sa šbože šwojeje dusche we wěcznosczu činili. Derje nam, hdyž naš Bóh na tutnym dnju kaž šrale kłošy šhromadži do šwójich njebjěškich brožnjow.

Jedyn je, kiž šam č temu pomha, kiž šam dawa s hnadnym deschczom a šlónzom šwojeho šłowa našchim duscham šrawicž sa tele žně we wěcznosczu. Šesuš Šhrystuš, nētš šyjet, junu tež žnjenzat, kiž budže drje pschenzu a pluny rošdželicž. Budžmy bohaczi we nim, w jeho hnadže a pošnaczu; potom njebudžemy junu sa bšasnaw špošnaczi, ale sa dobrych šastarajow šwójich duschow. Šamjen.

Šesuš a człowjekoj.

II.

Šesuš hrěšnikow horje šjerje.

„Čzłowški šyn je pschichoč šbóžne czinicž, šchtož šhubjene je.“
Mat. 18, 11.

1. Našcha nadžija.

Ma lubošnym ranju w meji tuteho lěta běch přeni krócž jako šwědk psched šudnistwo na našchu radnu khlěžu žadany. Šchtož mējach prajicž, běšche krótko; czaš pak, kotryž dyrbjach přjedy cžakacz, běšche dołhi. Sa tón czaš běchu mje do rjaneje wyšokoje štwy pošasali. Sa č wofnu štipich a hlaj, duž widžach psched šobu našch starý wulki Boži dom, kotryž dotwarjowachu. Delkach běšche wulke s šłotom wobdate měštno, w kotrymž džělach. Wjazy štow džělaczjerjow tam džělascze. Duž běšche tam wjěšete hibanje.

Mače a wulke kamjenje tam s wosow mjetachu. Někotři džělaczjerjo přenje džělo na šurowych kamjenjach cžinjachu. Šeni w dołhich bělých šitlach kamjenje dale wobdželowachu. Drušy na papjeru hladajo šebi pschemyšłowachu, kak ma bo to abo tamne cžinicž.

Někotři noschachu bo s rjanymi štołpikami, kotrež běchu s kamjenjow wurubane. Šotowe kručchi horje cžahachu a horkach štejachu šašo ludžo, kotřiž kóždy kamjen na jeho měštno štajichu.

Tu a tam bě hižo widžecz, kajke šchto budže. Wjěšchi džěl wěže bě hižo šaróšchtowany. S krótko, wšchudžom czerštwje žiwjenje. Sa nikoho njewohladač, kotryž by bo č džělu honicž dyrbjak, kóždy bo šam czeršesche, kaž šo šdascze. Běchu pak tam wyschichi a nižichi džělaczjerjo; tež na wyschichich a nižschich nahladowarjach njepobrachowascze a žyly twar wodžesche s wobhladniwym wócžkom twarški mišchtr. Wšcho běšche jedyn škutč, runjež kóždy to šwoje cžinjescze. Šdyž běšche wšchitko hišchcže najbóle s rošchtami pschikryte, běšche tola wšchitko hižo postajene, kajke budže. Kóždy kamjen, kotryž bo pošoži abo štaji, č dokonjenju twara pomhascze.

Njeje to, šebi ja prajach, krašny wobraš wěczneho templa, kotryž wulki Bóh w njebjěšach šriedža bjes hrěšnych człowjekow se šawow hrěšneho człowjestwa natwarjuje? — tamneho templa, kotrehož róžny kamjen je Šesuš Šhrystuš, „na kotrymž to žyle twarjenje hromadu šwjasane roscze č šwjatemu templu w tym Knjesu“? (Šef. 2, 20. 21.) Šaj Šesuš je šažožč, na kotryž je wšchitko twarjene, a kšchesczijeno šu kamjenje. Ale Šhrystuš njeje jenož róžny a šažožny kamjen, wón je tež wšchitko nawjedowazy twarški mišchtr. Kšchesczijeno nješbu jenož kamjenje, s kotrymž bo twari, ale tež pomoznižy pschi twarjenju. Čzi, kotřiž bo wot njeho wumožuja a pschihotuja, šu tež powołani, škutč wumožjenja na druhich špomozecz.

Šara wšchelate je štejšchcžo, na kotrymž kóždy pschi tym džěle šteji. Ale ničto na šwójim měštnje pobrachowacz nješmē. Wšchelate je tež džělo, kotrež je kóždemu domerjenje; ale žadny šwjeczicž nješmē. Bjes pschestaczja bo džěla. Wšchelati je napohlad džělarnje, žyly šwět wopšchijazeje, kotraž řěla Bože kraleštwu, wšchelate šmyški bo wot džělaczjerjow cžinja, druhdy bo kusč murje šašypnje, so dyrbi bo s nowa natwaricž — pschi tym wšchēm je wobraš žyšeho twarjenja hotowy. Bšes lětnyšazy twar šwojemu dokonjenju napscheczimo dže; pschetož wšchehomozny wšchitko wodži. Wotšynjeny kónž pak je „hěta Boža pola człowjekow“, „Bože wobhdjenje w duchu“, krašny templ wot živyh kamjenjow twarjeny, hdyž budže Bóh wšchitko a we wšchitkim, hdyž žana šmjercž, žana šrudoba, žane wołanje, žana šylsa wjazy njebudže, ale luta šbóžnoscz a krašnoscz.

Wulka radošč mi do dusche pschindže, jako bo s tajkimi myšlemi šanowchach. Šady wobraša Šremšeho Božeho doma, kotryž běšche bo psched tyšaz lětami twaricž šapoczak a nētšo šwojemu dokonjenju napscheczimo džěšche, kotryž pak bo tež šašo w šwójim czašu do proša a popjela pschemobroczi — šady njeho šjewi bo mi psched duchownym wócžkom krašny a jašny wobraš šwjateho žiweho templa Božeho, kotryž budže wot wěcznosczje hacž do wěcznosczje štač.

Alle dobra nadžija cžyšche bo mi šhubicž a kaž cžemny šcžžen pschindže mi na wjěšeku wutrobu, jako šebi pomyšlich, kajke šu to tola hubjene kamjenje, s kotrymž ma bo šwjaty templ Boži natwaricž a šo wopravdže twari. — Šeno mačo człowjekow je se šobu špokojom. Čzłowjek je tajki, so dyrbjalo jemu kóždy wofomit šebje šameho hańba bycz a so dyrbjak žarowacz šwoje dla. A to žarowanie a hańbowanje jemu hišchcže najwjetšchu cžescž cžini; pschetož to je dopošmo teho, so wón s najmješcha wē, kak daloko je bo wot praweho šdalowak. Šenož na něšchto mačo špomnju: „Kak žašošna je n. psch. twjerdošč człowšteje wutroby a šnawo hišchcže nješbožownišche šadwelowanje! Tu namakašch žašošnu tupošcz pscheczimo wšchemu, šchtož je bóšške a wěczne; tam bo šašo dwē myšli měšchatej — wołanje po Bošu, žedjenje po njebjěštim žiwjenju, ale pošla šwětne šmyšljenje, kotrež bo nihdy žyle se šwěta nješhubi. Šola tutych ani žadanja nješamakašch, s hrěšneho hubjenštwu bo wušbēhnyč. — Šola tych druhich wšchak je kusč dobreje wole, ale žaneje mozy č dokonjenju teho, šchtož čžedža.

Šaj žašošne žadoščje milijony ludži wobknježa. Někotři wšchak w šwójich putach štonaja, ale woni mozy nimaja je roššamacž, woni tež do mozy njewěrja, kotraž mohča č temu pomhacz.

Žadoščje jich na hrěchi twjerdže šwjasaja. — Ach cžeho dla běch ja runje na šudnistwo. Sa dyrbjach bo wuprajicž wo człowjeku, kotrehož běch nēhdy šonfirmowak a kotryž bē tehdom wotwrijenu wutrobu mēč sa šłowo wo hnadže w Šhrystušbu. A tola běšche wón nētšo do hrošnych žadoščow panyl. Šajpřjedy běšche mi pscheczimny. Alle bóšly jeho wobžarowach, jako šebi na to pošmyšlich, so je šyn šarscheju, kotraž šamoj žadoščam šlužitaj, a so je bo dobre šymjo jeno do džěczazeje wutroby wošyte domach pošubnyč. To běchu herbowane žadoščje. O kak žašošne šłowo — „herbowane“! Mój Božo, cžeho dla dyrbi tež bycz, so tajka

nimale njeprschewinjomna pschihilnosc' f' wschemu skemu so tak husto wot nana na syna, wot maczerje na dzowku pschenjeje?

O ty wbohe czlowiste dzeczo, kajte by ty hubjene stworjenje?! A mi drusy psched woczi stupja, kotsiz wschaf njejsu swonkownje tak do blota hrecha so sapadnyli, pola kotrych pak je selharnosc' wschitke zimjeniste korjenje pschezraa, abo kotsiz su i hordosc'zu, njech je, so su hordzi na swoje pienjesy abo na swoju mudrosocz, tak daloko pschischli, so bychu so najradsho sami f' sebi modlili.

Kelko hubjensstwa je w mustawach sa thornych na duchu widzecz! A tak wulka je liczba tajkich, kotsiz w zadoscziwym zimjenju czelnie woskabhnywschi khodzja a kotsiz, runjez je jim zimjenje sapoczalo wobczezne bycz, so tola smjercze boja, — kotrejz bychu najradsho czeknyli?

Bohu budz dzaf, tez tajki lud nepobrachuje, kotryz sebi zada po swetle a prawdze, po wuswjeczenju a wumozenju. A tak malo sebi tez tajzy bjes sobu roshymja! Kak malo sebi samym roshymja! Kak njejakne je jim husto, hdze a kak mohli namafacz, schtoz pytaja. Runje czi najlepschi zakoscza, so njesamozja, schtoz su sebi wotmyblili, so malo do predka trocza na pucz f' swetku a merej!

Haj, tajzy su czlowjekoto, kotsiz durbja bycz kamjenje f' swjatemu templu. Dzim njeje, so bychu czi, kotsiz najklubsho nuts pohladnu do hibanja czlowiskeho zimjenja, najradsho sadwelowali, kaz dolho je jim wschekomoz bojsheje hnady pschifryta. Stare slowo w tajkim smyslenju wuprajene je: „Spacz je lepje hacz wotuczeny bycz; wumrjecz lepje hacz spacz; najlepje je — nihdy narodzeny bycz. Milliony maja tajte a podobne recze w naschim czasju a sebi je sa wulku mudrosocz wukhwaluja.

A to niz jenoz tajzy, kotsiz zaneho zimweho Boha njesnaja, — ne tez najswernischi a najpoboznischi wotroczyz Bozi su husto sadwelowanju blisko byli. Mosisaf besche husczischo tak daloko, so chyzsche wschitku nadziju sa swoj lud a f' tym sa zhy swet wot sebie czisnycz. Hinaf tez pola profetow njebesche.

Haj, woni wschitzy bychu sadwelowali, hdyz njebychu nasdala raishche sera widzeli, kotrejz wulki czas sboza pschipowjedachu, nowy Bozi dzen nad czemnosczu teho sweta. A kaz dolho tez trajesche, — skoncznje won tola pschindze, kiz dzen pschinjeje. Won besche jasnischi hacz skonczna jasnoscz a tola won f' miłym hlohom wschitkich sproznych a wobczeznych do swojeho towarstwa wofasche a wschitkim shubjenym wumozenje dawasche. Ani Noah, ani Mosisaf, ani Elias, ani Seremiasf tak kluboko do czlowiskeho hubjensstwa njehladachu kaz Jesuf; a pschi tym wschem so won njesastrdzi; won na zanyu czlowjeku njesadwelowawa. Zadyu njemjesche tak jara sa hrech czlowjestwa czerpicz kaz won; pschi tym wschem jeho lubosc' f' wschitkim a jeho nadzija zaneho wotomiknjenja njehablasche.

S woczkom bojsheje lubosce ma won tez sa najskazenischi duschu hisczje nadziju. Kak husto czlowjekow wohladamy, kotsiz, hdyz chzemy jich troschtowacz, nam praja: „D hdy by ty wjedzaf, kajta je moja wutroba — ty by halte njespytaf mje troschtowacz.“ To wschaf je werno, so my husto hacz do klubofosce czlowiskeje wutroby njewidzimy. Ale runje tak weste je, so Jesuf tych sadwelowazyh wjele lepje pschewidzi, hacz woni samych sebie. A tola — nadziju won njeshubi, hdyz tez su woni sami bjes nadzije.

„Jesuf hreshnikow pschijimuje“ — kaz njejesti nalatny wetsit duwa to slowo psches skazeny swet. „Jesuf hreshnikow pschijimuje“ — to je to ewangelijon, to je „moz Boza, sboznych czinicz wschitkich, kiz na to werja!“ Rosdzela bjes hreshnikami won njesnaje. Ton by jeho bojsku majestosc' franit, kiz by prajicz chyz: „Mi njeje pomhacz“. W luboschi steji won tez psched tymi, kotsiz su sami f' sebi doweru shubili — pschetoz won chze wschitkim pschinjescz sboze a wumozenje jako ton sboznik zyeho sweta.

Jesuf rodzi hreshnikow!
Prajcze wschem te troschtne slowa:
S klubiny a f' rozpuzczom
Won jich lubje f' sebi wofa.
Tu je wumozenje, schow:
Jesuf rodzi hreshnikow!
(Potraczowanje.)

Sa mam wulke wjebele, so mozu naschim czitarjam f' dowolnosczu knjesa nakladnika krasny spew knjesa fararja Waktarja szdelicz. Kak jara durbja tajtale lubosc' rodzeneho Memza f' herbstemu ludu wschem njeswernych synow sahanibicz, kiz so swojeje herbstjeje maczerje se sapremanjom jeje recze a waschnjom sdaluja! Boh ton knjes saplacz wysofowobdarjenemu dawarjej tajku

lubosc' a sbudz jich wjele psches nju f' nowej horlimoschi sa jich herbstu recz a herbsti narod!

Mój herbsti ludo.

Spew zadyu njebu w klodkej herbstczinje pschi mojej kolebzy mi sapewany; ty njesnaty be mojej wutrobje, moj herbsti krajo bohumiły rjany: A netko by ty moja domisna, a by ty, stare lube Szerbstwo, moje a wostanjesch, donz junu f' Bohom ja tu nam'facz poshlenje chzu mestno swoje.

O Bozi dzim! do dalnych raishkich stron chznych czahnycz wery posol wuswolony; to sazhnych dnjom be mladzenzowy son, Donz drugi bu pucz Bozi wotewrienty, donz widzach w Szerbach pradne wotstarje a bjespastyrskich stadlow požadanje, donz Bozi hlof we czichej hodzinje mi dzesche: tu budz twoje stutkowanje!

O Bozi dzim! a nowe naleczjo, haj, nowe zimjenje we dzimnej psche a kczem a spew a klodke sboze wscho we tamnych dnjach psches moju duschu dzesche. Kaz nawozenja swoju njewjestu sym tebe, herbsti ludo, horzo pytaf; a nam'facy cze; a ty by f' lubosczu do swojej sriedzby pscheczelnje mje wital.

A netk by moj! a twoj tez wostanu, ty moje Szerbstwo horzo lubowane; sa tebe dzelacz, spewacz, — czerpicz chzu a njezadam se wjetsche sboze zane. Do klubofeje wutroby je sam moj Boh mi pisaf drohe mjeno twoje, a netko wostanje a steji tam, donz f' wotpoczinkej czehnje czeko moje.

Scho pak mi f' woczow horka hylshczka a f' wutroby na tole slowo pada? O lenjoscz, njedzaf, haibna pscherada! Na synow njeswernych mi woczko hlada. Ty plakasch, Szerbowstwo, tych dzeczi dla, kiz swoju macz su haibnje wopuschczili a f' njescheczalom trubja do sweta, so totkojo czi dawno row su ryli.

Szo sjebaju! Boh je nasch schit a msda, Ton wjedze nas psches ste a dobre czasny! Szo sjebaju! budz f' merom, wutroba, po czme a nozy swita ranje sahy. Haj! wjele wjetscha hacz wscha pscherada je Boza moz a we nej herbstka swera! Tym slyzi, kotsiz Boha lubuja, Wscho f' lepshemu; o hylna klodka wera!

Moj ludo, krucze dzerz, schtoz Boh czi da! Njeshub so sam, so njeby wschitko shubi! Stej krucze, so, schtoz Boh je swarnowaf psches weli, njescheczal czi njeby rubit! Boj, bratsje, czishe se mnu sapewaj: Na skoncznym dnju, psches wschitke czmome nozy, o Bozo, wodz swoj herbsti lud a kraj a daj jom' herbsti wostacz w twojej mozy!

Roshlad w naschim czasju.

Rhezor je, kaz nowiny pisaju, wjetchej Bismarkej w jeho czeztej choroschi telegram poslat, w kotrymz je so pscheczelniwje sa jeho strowosczu wopraschaf a jemu jedyn wot swojich hrodow f' wobhdenju posliczil, dokelz hrod Friedrichsrube, hdzej Bismark f' wjetscha bydli, jara strowy njeje. To je swjeshelaza powjescz. Duz je nadzija na dospolne wujednanje hhezora f' Bismarkom a nasch lud njetrieba tu srudnu wcz shonicz, so stary, wo zye

khěžorstwo taf jara saśluzbny muž w njeměrje f nęczišchim khěžorom wotbal czechnje.

Bismark je po wšchěch powjesczjach šmjerczi jara blisko był.

Khěžor je šo tele dny pšchi awstriškich manevrach wobdželił a potom w Günsu f awstriškim khěžorom na hoitwoje w tamnych hoborškich lěšach był.

W Hamburgu je nětk tola cholera wudyrila a je šebi hižo khětrowjele woporow žadala. Wóh daj, šo by wobohe mětko pšched tajškim žałošnym mrěczom, tajtež lonšche lěto pšchětra, wobarnowane wostało.

Do prawejje kowarnje.

Mišchr W. w šwojej kowarni dželašche. Želešo bēšche žehliwe a mišchr je šwojim hamorom na nje biješche, šo do wšchěch bokow šchtrěczki lětachu. Wuczobnik, kotryž mēchi paczešche, nastróženy stejo hladasche — taf tola mišchr hewaf bił njebē. Čžeho dia mēješche wulki hamor, f mjenšchim by to džělo tež dofonjał. Šchto bēšche f mišchtróm?

Mišchr W. mēješche šam se šobu nēšchto wuczinič — wón bēšche šam se šobu nješpokojom — nješpokojom tež f nēšim druhim.

Domach ležešche jeho mloda žona — hižo njedžele dołho khora. Hěžna khorošč — jejne mozy póžerašche, šo bu dženi a hubjenšcha. Dołho wjazy tracž njemóžešche — a jejna mōž bē šlemjena. Kōždy tšeczi dženi lēkar pšchifhadžešche, tola wón kōždy raš f hłowu tšchapešche a šašo wotjēdže.

To mišchtra čžišchžešche. Ale mětko teho, šo by jeho nusa prawje hłuboko f modlenju wabila, wón dženi a bóle rošpróšchenny šwoje rašche a wječžorne paczerje špēwašche. Wón šebi jenož na šwoju žonu myšlešche, kotraž khora ležešche, niž pať na šwojeho Boha, kiž je w njebješach. A pšchi tym šo wón rošhori — bu nješpokojny šam se šobu — a f nēšim druhim; tón pať bēšche Wóh luby šnješ w njebješach.

W nozy bēšche šašo hubjenje se žonu bylo a prawje šrudnje, ale wón šašo w čžichim na šwoju hubjenu, khoru žonu hladasche, hdyž wona šwoje rašche paczerje špēwašche. Šo tym čžyšche woteńčž.

„Nó, žona, mēj dobru nadžiju, dženska pšchindže lēkar, šnano —“ praji wón f nje.

Wona f hłowu wiješche. „Raž dołho prawy lēkar njepomha —“ praji čžišche; jato do pošmurjeneho woblicža šwojeho muža pohlada, jeho ruku šapšchimnywšchi, taf dale rēcžesche: „Budž f mērom; Wóh najšepje wē, f čžemu ma namať to pruhowanje šlužicž. Nječžišni šwoju wēru prjecž!“

„Ša štoro wjazy njewēm, šchto je wēra“, wotmolwi wón moršotajo.

„Hladaj“, praji wona napschecžiwó, „runje teho dla čžze Wóh twoju wēru pruhowacz“.

Wón woteńdže. Na džěczšo bēšche hišchče pohladnył, kotrež w rōžku šedžo šo njestarajo wo nusu a šrudobu se šwojej pópu hraješche.

Mišchr bēšche šam se šobu nješpokojny a teho dla bēšche taf džiwje na želešo bił, kaž by na to wašchnje te myšle se šebje wubicž mohł, kotrež bēchu jeho žonine šłowa w nim wubudžite. Ale to šo jemu njeporadži.

Wón šwój hamor prjecž čžišny a šo šyny. Na dobo šo žyle šlabny a prošny a wopuščženy šacžu. Wón bēšche šo ša wērjazeho šchescžijana mēł, bēšche šo w tym šacžucžu hušto mjelczšo wnyšche druhich pošbēhował — a nětko bēšche jeho wēra na dobo taf do šhablanja pšchifšla, šo wón šam ani njewjedžešche, šchto bēšche wēra.

Wón se šwojeho šamyšlenja wotuczi. Žeho liška do kowarnje pšchibēža. Wona šwoju pópu w rucžtomaj džeržešche, hłowa bē šo wot njeje wotlemila.

„Nano, hlaj, kajte nješbože! Moja pópa je hłowu šhubila. Ty šy mi ju dať. Ščžini mi ju šašo. Ty móžešch wšchitko čžiničž, šamo wulke konje móžešch kowacz a wulke wošy wu- porjedžecz. Wšmi pópu, ja tebje prošču a pomhaj mi!“

Džěczšo jemu pópu napschecžiwó džeržešche a se šwojimaj wōczkomaj f pohladanjom njewobmjēšowaneho dowērjenja f njemu horje hladasche.

Šmēškotajo mišchr pópu wša, džěczšo šadži šebi na klin. Šaj wón šo šmēješche — wón šo šam šebi šmēješche. Runje

bēšche wón, tón wulki, šylny mišchr, šebi rošmyšlił, šchto je wēra? — to džěczšo, jeho džěczšo jeho to nětk wuczešche.

Budžče jako džěczši! jemu do myšlow pšchindže. A kajtež hewaf hišchče se šchule bibliške hrōncžka wjedžešche, kotrež wo džěczžazym dowērjenju f Bohu lubemu šnješej rēcža — jemu na dobo šašo do myšlow pšchindžechu — ně, hišchče wjazy, na dobo jemu wutrobu hnujachu, šo jemu kaž nowa jašnosč a wērnosčž klicžachu.

Wón džeržešche pópu w rukomaj. Džěczžowe šłowa šyncžachu kaž čžicha modlitwa w jeho dušchi.

„Wótčže, hlaj, kajte nješbože! Moja žona domach khora leži. Ty šy mi ju dať, ščžini ju šašo štrówu. Ty džě móžešch wšchitko čžiničž, staraj šo ša naš, ja čže prošču, pomhaj nam!“

Pópa bēšche šašo hotowa, džěczšo šašo wješeke f kowarnje won škašasche. Wješeke tež mišchr šašo f šwojemu džěku džěšche. Wón bēšche pópie hłowu šašo na prawy blať šajit — džěczšo pať jemu wutrobu.

Šašo bēšche želešo žehliwe a hamor klicžesche. Džělo pať mišchtrej bóle wot rukow džěšche.

Pšchipošdnju wōš pšched kowarnju pšchijēdže. W nim bē lēkar, kotryž bē pola khoreje pobyl.

Mišchr f wosej šhwatašche.

„Pomhaj Wóh, mišchtrje, čžyžch wam šbože pšchecž — f wašchej žonu je šepje. Šandženu nōž mēješche pošleni nadpad khoroščže, nětko je štrach nimo.“

„Ša šo wam džakuju, šnješ doštoro!“ praji mišchr.

Lēkar wotmolwi: „Nē, mišchtrje, mi šo džakowacz njetrjebaczje. Ša ju šdžeržal nješšym; wy tola wēšče: Wōž našcha dobyčž njemōže — —! Tu je drugi lēkar pomhaj. Wēšče wy kotry? Budžče božemje!“ Wōš wotjēdže.

Čžišche mišchr do šwojeje žonineje komorki šastupi. Wona špašche. Džěczšo w rōžku šedžo f pópu hrajašche.

Wón f ložu pšchifšupi a šebi ruzy štyłny. Pšches jeho wutrobu czechnješche: Budžče jako džěczši!

Šchlit šwjatnyh jandželow na šwjedžen Michala.

Psalm 34.

Šłōš: Božo, šnježe teho šwēta.

Šhwal nětk Boha, moja dušcha,
Myšle wy šo pošbēhčže!
Boha šhwalicž mi šo škuscha,
Šo mje hnadnje šwarnuje,
Šandželow mi pšchipošla,
Šo tón čžert mje nješjeba.

Daj mi, Božo, dale woptacz
Twoju šłōdšosčž lubošče!
Šandželam daj pšchi mni wostacz
Ša šchit a ša pšchitryčže;
Čžělo f dušchu šwarnuja,
Šo šo šminu nješboža.

Našchim domam wšchēm daj štražu
Twojich šwjatnyh jandželow,
Pšched nješbožom nječ naš pašu,
Tež pšched nusu tam a jow!
Božo! šmil šo nad nami,
Tež hdyž šmjercž šo pšchibliži!

Hdyž b'dže mój čžaf dofonjany,
Šsmjertny šhōb šo pšchibliži,
Šo byč ja byl dowjedženy
A wušwolenny w wēcznoščži,
Dha nječ šyła jandželšta
Do njebja mje pšchewodža.

G. S.

A rošpominanju.

Wušnacže se žiwjenjom šebi tón šnješ f přenja žada, wušnacže f rtom potom dawa.

* * *

W šwētnych kralestwach mēr wojowanje ščōncži. W kralestwje Božim šo f mērom wojowanje šapocznje.